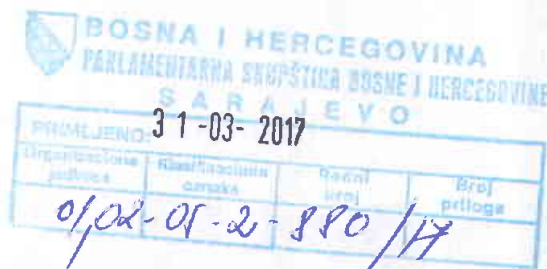

Број: 17-14-1-1139-2/17
Сарајево, 29. март 2017. године

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију допуне споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Допуна број 1 Споразуму о финансирању који се тиче државног програма за Босну и Херцеговину у оквиру компоненте програма ИПА – помоћ у транзицији и изградњи институција за 2013. годину. Споразум је потписан 16. септембра 2016. године у Бриселу и 29. новембра 2016. године у Сарајеву, а потписао га је г. Един Дилберовић, директор Дирекције за европске интеграције Савјета министара БиХ.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање ове допуне споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Борис Буха

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-23-05-5-2903-3/17
Datum: 20.03.2017.godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 29-03-2017 20...			
Organizacioni broj	Službena oznaka	Redni broj	Broj priloga
17	141	1139-1	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Dopune broj 1 Sporazumu o finansiranju koji se tiče državnog programa za Bosnu i Hercegovinu u okviru komponente programa IPA – pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2013. godinu, dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Odluke o ratifikaciji Dopune broj 1 Sporazumu o finansiranju koji se tiče državnog programa za Bosnu i Hercegovinu u okviru komponente programa IPA – pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2013. godinu, potpisan 16. septembra 2016. godine u Briselu i 29. novembra 2016. godine u Sarajevu, na engleskom jeziku.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 31. redovnoj sjednici, održanoj 24. novembra 2016. godine, donijelo Odluku o prihvatanju Dopune broj 1 Sporazumu o finansiranju koji se tiče državnog programa za Bosnu i Hercegovinu u okviru komponente programa IPA – pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2013. godinu i ovlastilo direktora Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da potpiše ovaj Sporazum.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na svojoj 93. sjednici, održanoj 8. marta 2017. godine, utvrdilo Prijedlog o odluke o ratifikaciji navedene Dopune Sporazuma.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH" broj 29/00 i 32/13), provede postupak ratifikacije navedene Dopune Sporazuma.

S poštovanjem,

MINISTAR

Agor Crnadak

Prilog: kao u tekstu

DOPUNA BR. 1
SPORAZUMU O FINANSIRANJU KOJI SE TIČE DRŽAVNOG
PROGRAMA ZA BOSNU I HERCEGOVINU U OKVIRU
KOMPONENTE PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I
IZGRADNJI INSTITUCIJA ZA 2013. GODINU

Kao što je prvobitno sklopljen između Evropske komisije i Bosne i Hercegovine dana
11. jula 2014. godine

Evropska unija, koju zastupa Evropska komisija, u daljnjem tekstu „Komisija”,

s jedne strane, i

Bosna i Hercegovina, u daljnjem tekstu „Korisnik“,

s druge strane

zajedno u daljnjem tekstu: „stranke“,

S obzirom na to da je:

- a) Komisija 19. decembra 2013. godine usvojila Provedbenu odluku C (2013) 9626 kojom se uspostavlja državni program za Bosnu i Hercegovinu pod Komponentom Programa IPA - Pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2013. godinu („Program“). Ovaj program se provodi putem Sporazuma o finansiranju koji je sklopljen između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije 11. jula 2014. godine;
- b) Program izmijenjen i dopunjen 27. juna 2014. godine, Provedbenom odlukom Komisije C (2014) 4456, kako bi se mogla preusmjeriti sredstva s projekata koji nisu zahtijevali hitnu provedbu za pružanje pomoći za oporavak nakon teških poplava koje su pogodile Bosnu i Hercegovinu u maju 2014. godine;
- c) Program dodatno izmijenjen xx xx 2016. godine Provedbenom odlukom Komisije C (2016) xxxx radi promjene modaliteta provedbe mjere koja uspostavlja odgovarajući sistem za učinkovito procesuiranje slučajeva ratnih zločina u svim relevantnim pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini iz budžetske podrške u Sporazum o direktnom grantu.
- d) potrebno uskladiti Sporazum o finansiranju s izmjenama i dopunama Programa koje je donijela Komisija Provedbenom odlukom C (2016) xxxx.

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Član 1.

Dodatak Sporazumu o finansiranju sklopljen između Evropske komisije i Bosne i Hercegovine 11. jula 2014. godine zamjenjuje se dodatkom ovoj dopuni br. 1.

Član 2.

Svaka komunikacija povezana s ovim sporazumom mora se slati na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Ured direktora Genoveva Ruiz Calavera
Evropska komisija
DG NEAR/D
Rue de la Loi 15
B-1049 Brisel, Belgija
Fax: +32 229 68727

Za državu korisnicu:

g. Edin Dilberović
Državni IPA koordinator
Direkcija za evropske integracije
Trg BiH 1
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Fax: +387 33 703 198

Član 3.

Kontakt tačka korisnika IPA II koji ima odgovarajuća ovlaštenja da direktno sarađuje s Evropskim uredom za borbu protiv prevara (OLAF), kako bi se olakšale operativne aktivnosti OLAF-a je: Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, e-mail: cfcu@mft.gov.ba.

Član 4.

Svi ostali uslovi iz Sporazuma o finansiranju ostaju nepromijenjeni.

Potpisano, za i u ime
Bosne i Hercegovine

Potpisano, za i u ime
Komisije

.....
Edin Dilberović
Državni IPA koordinator
Direkcija za evropske integracije

.....
Genoveva Ruiz Calavera
Direktor
Evropska komisija

Sarajevo,

Brisel,

Datum:

Datum:

DODATAK

DRŽAVNI PROGRAM ZA BOSNU I HERCEGOVINU U OKVIRU KOMPONENTE PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJI INSTITUCIJA ZA 2013. GODINU

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnik	Bosna i Hercegovina
Broj CRIS odluke	2013/23590
Godina	2013.
Doprinos EU-a	41.916.402 eura
Provedbeno tijelo	Evropska komisija Za projekat 5 „Podrška konkurentnosti malih i srednjih poduzeća“, Evropska komisija u saradnji s Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD).
Posljednji datum zaključivanja Sporazuma o finansiranju s državom korisnicom	31. 12. 2014. godine
Krajnji datum zaključivanja Sporazuma o doprinosu u okviru zajedničkog upravljanja	31. 12. 2014. godine
Posljednji datum zaključivanja ugovora o nabavci i grantu (FDC ILC)	Tri godine nakon datuma zaključivanja relevantnog sporazuma o finansiranju s državom korisnicom, uz izuzetak slučajeva navedenih u članu 189.2 FR 966/2012
Posljednji datum za operativnu provedbu	Šest godina nakon datuma zaključivanja relevantnog sporazuma o finansiranju s državom korisnicom.
Krajnji datum za provedbu Sporazuma o finansiranju (FDI FA) (datum do kojeg bi ovaj program trebao biti završen i zatvoren)	Deset godina nakon zaključivanja relevantnog sporazuma o finansiranju s državom korisnicom.
Odnosna budžetska sredstva	22.02.02: državni programi (komponenta Pomoć u tranziciji i izgradnji institucija) za potencijalne zemlje kandidatkinje
Programska jedinica	Jedinica D4, DG ELARG
Jedinica za provedbu/Delegacija EU-a	Delegacija EU-a u Bosni i Hercegovini

2. PROGRAM

2.1. PRIORITETI ODABRANI U OKVIRU OVOG PROGRAMA

Glavni prioriteti pomoći IPA Bosni i Hercegovini u Višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD) 2011–2013. godine su:

- Unaprjeđenje kapaciteta i učinkovitosti javne administracije i uspostavljanje profesionalne službe za građane s ciljem pružanja podrške naporima koje zemlja ulaže u unaprjeđenje funkcioniranja institucija na svim nivoima vlasti.
- Jačanje vladavine prava putem pružanja pomoći zemlji u reformiranju pravnog sistema i borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije.
- Podrška socijalnom i ekonomskom razvoju, naročito podrška zemlji u aktivnostima razvoja sektora malih i srednjih poduzeća, smanjenja nezaposlenosti i reformiranja obrazovnog sistema s ciljem prilagođavanja okvira kvalifikacija zahtjevima na tržištu rada te ulaganja u transport i okolišne infrastrukture.

Kako bi prioriteti odabrani za podršku u programskom periodu 2011–2013. godine bili ostvareni, Komisija će svoju pomoć u okviru Državnog programa IPA 2013 za Bosnu i Hercegovinu fokusirati najprije na sljedeće sektore:

- Pravosuđe i unutrašnji poslovi
- Razvoj privatnog sektora
- Socijalni razvoj
- Ostale aktivnosti

Sektori su odabrani na temelju njihove važnosti za postupak približavanja i pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji te na temelju činjenice da su u Strategiji proširenja EU-a definirani kao prioritetni sektori.

2.2 SEKTORI ODABRANI U OKVIRU OVOG PROGRAMA I KOORDINIRANJE DONATORA

Provedba programa IPA 2012 i 2013 započela je sastankom na visokom nivou o koordinaciji IPA programa održanom 14. 11. 2011. godine u Sarajevu i početnim sastankom o programiranju IPA programa 2012–2013. godine održanom 17. 11. 2011. godine, također u Sarajevu. Sastanak na visokom nivou organiziran je kao odgovor na poteškoće prilikom provedbe IPA programa 2011, koji je zamalo potpuno propao zbog nedovoljno učinkovite koordinacije postupka u Bosni i Hercegovini.

Na sastanku na visokom nivou Komisija je formulirala preporuke za Bosnu i Hercegovinu koje se odnose na unaprjeđenje procesa koordiniranja i naročito procesa koordiniranja IPA programa. Kada je u pitanju IPA program, Komisija je predložila ispitivanje zakonskih mogućnosti za ubrzanje postupka usvajanja Sporazuma o finansiranju s Evropskom

komisijom, uspostavljanje radnih grupa za pripremanje sažetaka projekata i sektora i unaprjeđenje saradnje s Odborom za koordinaciju IPA programa u Bosni i Hercegovini.

Na početnom sastanku održanom 17. 11. 2011. godine, Komisija je definirala prioritete za IPA program za 2012. i 2013. godinu i zatražila od Bosne i Hercegovine pripremanje odnosnih projektnih i sažetaka po sektorima.

Unatoč detaljnim pripremnim aktivnostima Komisije, problemi u koordinaciji iz 2011. godine su se ponovo pojavili. Proces programiranja IPA 2012 i 2013 programa obilježila su značajna kašnjenja zbog političkih poteškoća u postizanju dogovora između različitih nivoa vlasti o identifikaciji i formulaciji projekata. Na kraju, Bosna i Hercegovina je ipak uspjela Komisiji predati sažetke projekata za IPA programe 2012 i 2013.

Međutim, nije bilo napretka u provedbi Sejdić-Finci presude Evropskog suda za ljudska prava, što je osnovno za BiH kako bi krenula putem EU-a. Postaje sve teže opravdati pružanje pretpristupnih fondova zemlji čiji politički predstavnici nisu spremni postići konsenzus potreban kako bi krenuli naprijed pretpristupnim putem. Bez takvog konsenzusa, postoji snažan rizik da pretpristupna pomoć neće dati željene rezultate. Stoga je Komisija odlučila pripremiti smanjeni državni program za Bosnu i Hercegovinu za 2013. godinu u iznosu nešto manjem od 42 miliona eura umjesto 87 miliona eura.

Ukupna alokacija za I komponentu IPA programa u 2013. godini smanjena je na 58,3 miliona eura. Uz pomoć koja je identificirana u ovom prijedlogu za finansiranje u iznosu od 41,9 miliona eura, IPA program podržava aktivnosti u obrazovanju (Tempus s 2,4 miliona eura), revidiranu provedbu Dodatka 7. na Dejtonski mirovni sporazum o povratku izbjeglica u Bosni i Hercegovini (Regionalni program stambenog zbrinjavanja u iznosu od 12 miliona eura) i Sredstva za civilno društvo (u iznosu od 2 miliona eura). Ovi projekti su organizirani i provode se u okviru programa za više korisnika i usvojeni su zasebnim odlukama Komisije o provedbi.

Odgovornost za koordiniranje aktivnosti donatora u Bosni i Hercegovini podijeljena je između Direkcije za evropske integracije (DEI) (za EU donatore) i Ministarstva finansija (za druge donatore). Ministarstvo pravde ima vodeću ulogu koordiniranju aktivnosti donatora u organizacijama civilnog društva. Tokom programiranja Državnih programa IPA 2012 i 2013, DEI i Delegacija EU-a u Bosni i Hercegovini održale su veliki broj sastanaka o koordinaciji aktivnosti donatora s državama članicama EU-a, ostalim bilateralnim donatorima, Međunarodnim finansijskim institucijama i agencijama UN-a koje imaju svoje predstavnike u Bosni i Hercegovini.

Nakon procjene spremnosti identificiranih sektora na sektorski pristup, zaključeno je da samo pravni sektor zadovoljava zahtjeve za sektorsku podršku. Definirana je Strategija reforme pravnog sektora, ostali donatori sarađuju u okviru istog sektora, a državni proračun predviđa sredstva za provođenje reforme. Prema tome, Državni program 2013 uključuje jedan sažetak o sektorima i sedam zasebnih projekata. Mjere identificirane u sažecima o sektorima i sažecima projekta uzimaju u obzir prethodnu pomoć i određene naučene lekcije s ciljem povećavanja učinka pomoći EU-a.

Sljedeći sektori su odabrani za pomoć IPA u okviru ovog programa:

Pravosuđe i unutrašnji poslovi

Razvoj nezavisnog i učinkovitog pravosuđa u skladu s evropskim standardima, kao i unaprjeđenje kapaciteta za provedbu zakona s ciljem nastavka borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, važni su zaključci Strategije proširenja. Prioriteti za podršku EU-a tokom perioda 2011–2013. godine su jačanje nezavisnosti, povećanje efikasnosti i unaprjeđenje odgovornosti pravosuđa, unaprjeđenje stanja ugroženih skupina u zatvorima, harmoniziranje propisa vezanih za provedbu zakona i unaprjeđenje koordinacije i saradnje između institucija zaduženih za provedbu zakona, unaprjeđenje svijesti građana o njihovim pravima te njihovo povjerenje u pravosudne institucije i institucije odgovorne za provedbu zakona.

U okviru Državnog programa IPA 2013, Evropska komisija će nastaviti pružati podršku koja je već predviđena u okviru programa za reformu pravosuđa za 2012. godinu. Program za 2013. godinu će također uključivati podršku borbi protiv pranja novca.

Podrška reformi pravosudnog sektora potekla je od Strukturalnog dijaloga o pravosuđu¹, što je dovelo do sporazuma između EU-a i Bosne i Hercegovine o fokusiranju IPA pomoći u 2012. i 2013. godini na unaprjeđenje učinkovitosti pravosuđa i odgovornosti, kao i postizanje visokog nivoa koordinacije između svih institucija u okviru pravosudnog sistema.

Strategija pravosudnog podsektora je detaljna – Strategija reforme pravosuđa (JSRS) ima za cilj reformiranje pravosudnih institucija na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Sljedeća važna strategija, na kojoj se temelji IPA podrška, jeste Državna strategija za ratne zločine, kojoj je cilj definiranje preduslova za procesuiranje ratnih zločina.

Socijalni razvoj

Prioriteti za podršku EU-a tokom perioda od 2011. do 2013. godine su:

- i) podrška naporima Bosne i Hercegovine vezanim za postizanje minimalnih socijalnih standarda,
- ii) olakšavanje pristupa nezaposlenih tržištu rada i unaprjeđenje zdravstvenih i sigurnosnih uslova na radnom mjestu u skladu s pravom EU-a,
- iii) unaprjeđenje sistema socijalne zaštite na svim nivoima vlasti i rješavanje posebnih potreba ugroženih skupina,
- iv) podrška reformi sistema osnovnog i srednjeg obrazovanja i daljnja podrška reformi sistema visokog obrazovanja u okviru Bolonjskog procesa, i

¹ Strukturalni dijalog o pravosuđu ima za cilj unaprijediti strukturalne odnose o vladavini prava u zemljama potencijalnim kandidatkinjama i prije stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA). Strukturalni dijalog će pomoći Bosni i Hercegovini da konsolidira neovisan, učinkovit i profesionalan pravosudni sistem. U isto vrijeme, Dijalog pomaže zemljama u napredovanju na njihovom putu prema EU.

v) doprinos učinkovitijem i kvalitetnijem sistemu VET-a i podrška provedbi strategije za obrazovanje odraslih u skladu s preporukama Evropske fondacije za usavršavanje.

U razmatranju prioriteta za period od 2011. do 2013. godine i trenutne podrške razvoju socijalnog sektora, IPA će nastaviti pružati podršku predviđenu u okviru Državnog programa IPA 2011 za provedbu Akcionih planova koji se odnose na Rome.

Razvoj privatnog sektora

Prioriteti podrške EU-a tokom preioda od 2011. do 2013. godine trebaju unaprijediti kapacitete na nivou države i entiteta, a naročito ključne institucije poput Instituta za intelektualno vlasništvo, Uprave za indirektno oporezivanje, Konkurencijskog vijeća, i nakon uspostavljanja, Vijeća za državnu pomoć i Odjeljenja za mala i srednja poduzeća u Agenciji za strana ulaganja. Daljnji prioriteti su unaprjeđenje provedbe Zakona o malim poduzećima, stimuliranje inovativnosti malih i srednjih poduzeća i povećanje konkurentnosti u rastućim sektorima.

U razmatranju prioriteta za period 2011–2013. godine i podrške razvoju privatnog sektora, IPA će u Državnom programu IPA 2013 direktno podržati mala i srednja poduzeća s ciljem povećanja njihove konkurentnosti.

Ostale aktivnosti

Program IPA 2013 će u skladu s podrškom predviđenom u okviru Državnog programa IPA 2011 doprinijeti aktivnostima deminiranja u Bosni i Hercegovini.

Program će uključivati Sredstva za evropske integracije koja osiguravaju kratkoročnu tehničku pomoć i liniju za pripremu projekata.

Kao odgovor na velike poplave koje su pogodile Bosnu i Hercegovinu, osigurat će se finansijska pomoć koja će se baviti posljedicama ove prirodne katastrofe i mobilizirana je da odgovori kratkoročnim i srednjoročnim potrebama u pogođenim područjima.

2.3 OPIS

Pravosudni sistem i unutrašnji poslovi (12.253 miliona eura)

1. Sažetak projekta u podsektoru pravosuđa (9.753 miliona eura)

Strategija pravosudnog podsektora je detaljna – Strategija reforme pravosuđa obuhvaća period od 2009. do 2013. godine. Postoje i druge relevantne strategije za sektor pravosuđa poput Državne strategije za procesuiranje ratnih zločina.

Određeni ciljevi u podsektoru (dio 2013.):

Jačanje nezavisnosti pravosuđa, unaprjeđenje učinkovitosti i odgovornosti pravosuđa.

Glavni očekivani rezultati (dio 2013.):

Unaprjeđenje učinkovitosti i odgovornosti pravosuđa.

Indikativni modaliteti provedbe (dio 2013.):

Mjera 1: Uspostavljanje adekvatnog sistema za učinkovito procesuiranje slučajeva ratnih zločina u svim relevantnim pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Grant – Dodjela direktnog granta: 7.483.000 eura

Cilj: Unaprjeđenje učinkovitosti i odgovornosti pravosuđa

Očekivani rezultat (IPA 2012 i 2013 alokacije za sljedeće mjere): Smanjenje broja nagomilanih KTRZ slučajeva (slučajevi ratnih zločina u kojima je počinilac poznat) u svim pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini za najmanje 50 %.

Opravdanje za korištenje iznimke: Sporazum o direktnom grantu s Ministarstvom finansija i trezora (MFT) BiH će biti zaključen u skladu s članom 190. (1) (c) Pravilnika o primjeni (RAP) za „tijela s *de jure* ili *de facto* monopolom, propisno obrazloženi u odluci o dodjeli“. Velik dio finansiranja odnosi se na plaće i Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (BiH) ima *de jure* monopol za isplatu plaća na državnom nivou. Kao primalac granta također će biti odgovorno za prijenos sredstava drugim ministarstvima finansija u BiH.

Korisnik (direktnog granta): Ministarstvo finansija i trezora (MFT) BiH. Ministarstvo finansija i trezora će potom distribuirati sredstva, preko drugih ministarstava finansija, gdje je to relevantno, krajnjim korisnicima (tužilaštvima i sudovima u cijeloj zemlji, Ministarstvu pravde BiH i Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH) preko „finansijske podrške trećim stranama“ u skladu s članom 137. Finansijske uredbe (FU) i članom 210. RAP-a.

Kriteriji za odabir: AOSD je procijenila kapacitet odabranog korisnika za provedbu akcije koristeći kriterije za odabir koji su relevantni za akciju.

Kriteriji dodjele

- Relevantnost akcije
- Učinkovitost i izvedivost akcije
- Održivost akcije
- Isplativost akcije

Sufinansiranje EU-a: Maksimalna moguća stopa sufinansiranja EU-a je 100 % prihvatljivih

troškova akcije, u skladu s članom 192. FR-a i članom 277. RAP-a. Složenost institucionalnog ustrojstva različitih tijela uključenih u provedbu mjere (tj. Ministarstva finansija na državnom i entitetskom nivou, Visoko sudsko i tužilačko vijeće, sudova i tužilaštava u cijeloj zemlji) koji se finansiraju iz različitih budžeta, neće dopustiti da nacionalno sufinansiranje bude osigurano; stoga je neophodno finansiranje u cijelosti za provedbu akcije.

Indikativni datum za potpisivanje: Potpisivanje Ugovora o grantu planirano je u trećem tromjesečju 2016. godine. Troškovi će se smatrati prihvatljivim za period od 8. februara 2016. godine, što je datum početka pregovora između Delegacije EU-a i relevantnih tijela u BiH u vezi s promjenom modaliteta provedbe iz „budžetske podrške“ u direktni grant, u skladu s članom 130. FR-a i članom 194. RAP-a.

Direktna dodjela sredstava granta: 500.000 eura

Zadaci: Pružanje pomoći u nadzoru provedbe Sporazuma o grantu u vezi učinkovitog procesuiranja slučajeva ratnih zločina, uz OSCE kao savjetodavno tijelo koje pomaže u izgradnji kapaciteta i u koordinaciji.

Opravidanost izbora organizacije: Sporazum s OSCE-om će biti potpisan u skladu članom 190 (1) (f) RAP-a zbog njegove tehničke kompetentnosti i visokog stepena specijalizacije u smislu ratnih zločina u Bosni i Hercegovini.

Korisnik: OSCE

Kriteriji za dodjelu su relevantnost, učinkovitost i izvodljivost, održivost i isplativost akcije.

Sufinansiranje EU-a: Maksimalna moguća stopa sufinansiranja EU-a je 100 % opravdanih troškova. Ako su ukupni troškovi akcije opravdani troškovi, sufinansiranje EU-a može iznositi i do 100 %. Osnove za potpuno finansiranje akcije će biti definirane u odluci o dodjeli u skladu s članom 277. RAP-a.

Indikativni datum za potpisivanje: treće tromjesečje 2016. godine.

Mjera 2: Konsolidacija i daljnji razvoj komunikacije u pravosuđu i informativnog sistema.

Direktna dodjela sredstava granta: 1.815.000 eura

Generički opis aktivnosti:

- Obnavljanje sistema za upravljanje slučajevima (CMS) kroz detaljnu reviziju i razvoj novih funkcija CMS-a koje će zadovoljiti razumne potrebe korisnika
- Unaprjeđenje kvaliteta podataka spremljenih u CMS-u
- Uvođenje sistema poslovne inteligencije (BI) u pravosuđu
- Osiguranje pristupa ministarstvima pravde statističkim podacima o slučajevima spremljenim u CMS
- Unaprjeđenje sigurnosti pravosudnog informativnog sistema

Opravidanost iznimke: Sporazum o direktnom grantu s VSTV-om će biti zaključen u skladu s članom 190 (1) (f) RAP-a zbog visoko specijalizirane tehničke kompetentnosti, visokog stepena specijaliziranosti i isključive administrativne ovlasti u dotičnom sektoru.

Korisnik: Visoko sudsko i tužilačko vijeće (VSTV)

Kriteriji za odabir: AOSD je procijenio kapacitete odabranog korisnika u smislu provedbe akcije koristeći relevantne kriterije za akciju.

Kriteriji za dodjelu:

- Relevantnost akcije
- Učinkovitost i izvodljivost akcije
- Održivost akcije
- Isplativost akcije

Sufinansiranje EU-a: Maksimalna stopa sufinansiranja EU-a je 55 % prihvatljivih troškova akcije.

Indikativni datum potpisivanja: Sporazum o grantu treba biti potpisan u trećem tromjesečju 2015. godine.

2. Podrška borbi protiv pranja novca (2.5 miliona eura)

Cilj projekta:

Povećana kompetentnost administrativnih tijela Bosne i Hercegovine za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskog kriminala, na nivou zahtijevanom preduslovima za pristupanje Evropskoj uniji.

Glavni očekivani rezultati:

1. Finansijsko-obavještajno odjeljenje (FID) funkcioniра u skladu s preporukama Radne skupine za finansijske aktivnosti (FATF), načelima Egmont Grupe i standardima EU-a, uključujući potrebe zaštite ličnih podataka;
2. Pravni okvir i propisi vezani za borbu protiv pranja novca u Bosni i Hercegovini su u skladu sa zahtjevima EU-a;
3. Uspostavljanje efektivnih struktura za oduzimanje i zapljenu kriminalno stečene imovine;
4. FID djeluje u saradnji i koordinaciji s drugim agencijama za provedbu zakona i drugim relevantnim institucijama u Bosni i Hercegovini i na međunarodnom nivou;
5. Ojačavanje posebnih jedinica za istraživanje finansijskog poslovanja, pranja novca i finansijskih prekršaja na svim administrativnim nivoima u skladu s relevantnim međunarodnim standardima;
6. Unaprjeđenje standarda za proces odabira ciljanih teških zločina i međuagencijskih timova za istraživanje;
7. Daljnje usavršavanje tužilaca i sudija u postupcima vezanim za finansiranje terorističkih aktivnosti, pranje novca i druge finansijske prekršaje u relevantnim poljima;
8. Razvijanje i provedba efektivnih mjera sprječavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
9. Uspostavljanje i funkcioniranje sistema nadzora finansijskih institucija, određenih nefinansijskih poduzeća i profesija i neprofitnog sektora.

Indikativni načini provedbe:

Nabavka u iznosu od 500.000 eura

Jedan ugovor o isporuci za koji će tenderska procedura biti provedena u četvrtom tromjesečju 2013. godine.

Grantovi – Twinning 2.000.000 eura

Jedan *twinning* ugovor koji će biti zaključen u četvrtom tromjesečju 2013. godine.

Maksimalni iznos sufinansiranja EU-a će biti 95 %.

Ključni kriteriji kvalificiranosti, odabira i dodjeljivanja su definirani u dijelu 4.2.

Razvoj privatnog sektora (2 miliona eura)

3. Podrška konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (2 miliona eura)

Cilj projekta:

Veća konkurentnost malih i srednjih poduzeća u Bosni i Hercegovini na unutrašnjem i vanjskom tržištu.

Glavni očekivani rezultati:

Mala i srednja poduzeća ostvaruju korist od direktnog provođenja znanja i razmjene dobrih praksi kroz Zakon o malim i srednjim poduzećima, kroz njihovu saradnju u širem regionu i mrežu inovacija i poslovanja u EU.

Indikativni načini provedbe:**Zajedničko upravljanje 2.000.000 eura**

Jedan sporazum o doprinosu s EBRD-om.

Zadaci: Prijenos najboljih praksi EU-a u provedbi Zakona o malim poduzećima.

Opravdanost izbora organizacije: Sporazum o doprinosu s EBRD-om će biti potpisan u pogledu njegove tehničke kompetentnosti i značajnog učestvovanja u procjeni i provedbi politika EU-a vezanih za mala i srednja poduzeća u Bosni i Hercegovini i regionu (između ostalog, Menadžment naglog zaokreta (TAM) i program Usluge poslovnog savjetovanja (BAS)).

Vrsta sporazuma: Standardni sporazum o doprinosu treba biti potpisan u trećem tromjesečju 2014. godine.

Socijalni razvoj (2.5 miliona eura)**4. Podrška provedbi Akcionih planova koji se odnose na Rome (2.5 miliona eura)****Cilj projekta:**

Unaprijeđena društvena uključenost za najmanje 130 najugroženijih romskih porodica u najmanje 10 općina u Bosni i Hercegovini.

Glavni očekivani rezultati:

1. Unaprijeđeni stambeni uslovi i socijalna i tehnička infrastruktura za najmanje 130 najugroženijih romskih porodica;
2. Unaprijeđen socioekonomski status najmanje 60 porodica ciljanih korisnika stambenog rješenja za Rome.

Indikativni načini provedbe:**Grant u iznosu od 2.500.000 eura**

Ovaj projekat će biti proveden kroz jedan ugovor o grantu nakon poziva za dostavljanje ponuda, koji će biti objavljen u drugom tromjesečju 2014. godine.

Generički opis aktivnosti koje će biti finansirane:

- Podrška općinskim komisijama u odabiru stambenih rješenja za Rome i u unaprjeđenju sistema nadzora i koordinacije provedbe Akcionog plana za stambeno zbrinjavanje Roma;
- Odabir direktnih korisnika u ciljanim općinama, kao i osiguravanje njihove posvećenosti učestvovanju u socioekonomskim mjerama;
- Izgradnja romskih stambenih jedinica;
- Izgradnja i obnova infrastrukture;
- Osiguravanje socioekonomskih mjera korisnicima stambenih jedinica u odabranim općinama;
- Informativne kampanje i događaji za Rome;
- Podrška radnim skupinama u okviru Akcionog plana za Rome u polju stanovanja, zapošljavanja, obrazovanja i zdravstvene njege.

Ključni kriteriji za odabir su finansijski i operativni kapaciteti aplikanta.

Kriteriji za dodjelu su relevantnost, učinkovitost i izvodljivost, održivost i isplativost aktivnosti.

Kriteriji kvalificiranosti: Kvalificirani aplikanti će biti neprofitne i nevladine organizacije i međunarodne organizacije. Primjenjivat će se geografska kvalificiranost definirana Osnovnim zakonom.

Sufinansiranje EU-a: Maksimalna moguća stopa za sufinansiranje EU-a za grantove u skladu s ovim pozivom je 90 % opravdanih troškova aktivnosti.

Ostale akcije (25.163 miliona eura)

5. Podrška aktivnostima deminiranja u Bosni i Hercegovini (2.65 miliona eura)

Cilj projekta:

Dio miniranih područja pretvoren je u područja socioekonomskog razvoja, što omogućava održiv povratak stanovništva.

Glavni očekivani rezultati:

1. Smanjen nivo rizika u miniranim područjima;
2. Unaprijeđeni socioekonomski uslovi u zajednicama u miniranim područjima.

Indikativni načini provedbe:

Grant u iznosu od 2.650.000 eura

Dio ovog projekta će biti proveden sredstvima granta nakon poziva za dostavljanje ponuda u drugom tromjesečju 2014. godine.

Generički opis aktivnosti koje će biti finansirane u okviru poziva za dostavljanje ponuda:

– Humanitarne aktivnosti deminiranja kao podrška socioekonomskom razvoju. Tehnički nadzor i čišćenje će biti provođeno na dva načina:

- U okviru provedbe akcionih planova za deminiranje miniranih područja u općinama, s posebnim naglaskom na područja povratka koja će detaljno definirati Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.
- Kao zasebni projekti, eliminiranje određenih visokorizičnih lokacija ili omogućavanje upotrebe prirodnih i ekonomskih resursa.

– Provedba aktivnosti smanjenja rizika od mina (MRE) u najmanje 8 općina s miniranim područjima.

– Definiranje seta socioekonomskih aktivnosti u prioritetnim lokalnim zajednicama u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice (MHRR) (u polju poljoprivrede, turizma, zapošljavanja podrške malim i srednjim poduzećima, itd.).

Ključni kriteriji za odabir su finansijski i operativni kapaciteti aplikanta.

Kriteriji za dodjelu su relevantnost, učinkovitost i izvodljivost, održivost i isplativost aktivnosti.

Kriteriji kvalificiranosti:

Kvalificirani aplikanti će biti organizacije akreditirane za poslove deminiranja i obrazovanje o rizicima od mina u Bosni i Hercegovini.

Sufinansiranje EU-a: Maksimalna moguća stopa sufinansiranja EU-a za grantove u okviru ovog poziva je 90 % kvalificiranih troškova aktivnosti.

6. Sredstva za evropske integracije (3.213 miliona eura)

Cilj projekta:

Sredstva za evropske integracije (EUIF) imaju za cilj jačanje kapaciteta vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima u ispunjavanju njihovih pojedinačnih uloga i obaveza koje se odnose na integraciju u Evropsku uniju. Sredstvima će se poduprijeti potrebe svih sektora obuhvaćenih višegodišnjim indikativnim planskim dokumentom, a naročito područja razvoja poljoprivrede, okoliša, energije i privatnog sektora. Politička situacija u Bosni i Hercegovini i proces integracije u Evropsku uniju zahtijevaju brzo djelovanje Komisije u nepredviđenim okolnostima. Trajanje procedure za izmjenu ove odluke ugrozilo bi svrhu takvog odgovora.

Glavni očekivani rezultati:

Fleksibilna i učinkovita tehnička pomoć i druga vrsta podrške pretpristupnom procesu i novonastalim nepredviđenim potrebama vezanim za proces evropskih integracija.

Indikativni načini provedbe:

Sredstva (3.213.402 eura)

će uglavnom pokriti male intervencije u iznosima od 50.000 eura do 250.000 eura po ugovoru (npr. Okvirni ugovori).

Nabavka u iznosu od 2.800.000 eura

Indikativni iznos za 10–15 ugovora o pružanju usluga i 1–2 procedure nabavke za koje će se raspisati tender u 2014. (2–3 usluge), 2015. (1 ugovor o isporuci i 5–6 ugovora o tehničkoj pomoći) i 2016. godini (1 ugovor o isporuci i 5–6 ugovora o pružanju usluga).

Grantovi – *Twinning* 413.402 eura

2–3 *Twinning light* ugovora koji će biti pokrenuti u 2015. (1 TWL) i 2016. godini (1–2 TWL). Maksimalan iznos sufinansiranja EU-a će biti 95 %.

Ključni kriteriji kvalificiranosti, odabira i dodjele su definirani u dijelu 4.2

7. Podrška rekonstrukciji poplavljenih područja (19.3 miliona eura)

Ciljevi projekta:

Podrška Bosni i Hercegovini u rekonstrukciji i obnovi poplavljenih područja.

Indikativni modaliteti implementacije: Projekat će biti implementiran kroz indikativno jedan direktni grant za rekonstrukciju i ponovno opremanje domaćinstava i lokalne infrastrukture kao i podršku održavanju života i poslova i kreaciji poslova i zaštiti zdravlja u područjima pogođenim poplavama u skladu s članom 190 (1) (a) Pravila primjene Finansijske uredbe za indikativni iznos od 19.300.000 eura.

Direktni korisnik granta će biti odabran između međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i agencija zemalja članica EU-a na temelju njihove kompetencije i kapaciteta pružanja potrebnih aktivnosti, iskustvu u upravljanju fondovima EU-a u Bosni i Hercegovini i njihovom stepenu postojeće saradnje s lokalnim vlastima u pogođenim područjima. Grantovi će biti zaključeni indikativno u trećem tromjesečju 2014. godine. Maksimalno finansiranje EU-a za grantove će biti 100 % ili manje u slučaju doprinosa domaćih vlasti ili drugih donatora.

Osnovni kriteriji selekcije i dodjele:

Osnovni kriteriji selekcije su finansijski i operativni kapaciteti aplikanta.

Kriteriji dodjele su relevantnost, efektivnost, izvodljivost, održivost i isplativost akcije.

UKUPNO 41.916 miliona eura

2.4 PITANJA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

Jednake mogućnosti za učestvovanje muškaraca i žena i predstavljanje manjina će biti osigurano u svim aspektima provedbe programa. Učestvovanje u projektnim aktivnostima će biti zagarantirano na temelju jednake mogućnosti pristupa, nezavisno o rasnom ili etničkom porijeklu, religiji ili vjerovanju, invaliditetu, spolu i seksualnoj orijentaciji.

Poštovanje i zaštita manjina i ranjivih skupina će se dalje poticati ovim programom, između ostalog putem projekta za romsku populaciju.

U procesu programiranja obavljene su konsultacije s predstavnicima civilnog društva i donatorskom zajednicom u Bosni i Hercegovini kroz dva konsultantska sastanka i razmjenu relevantnih informacija o procesu i zasebnim prijedlozima. Sve relevantne institucije s različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini učestvovala su u pripremi sažetaka projekta.

Ovaj program će osigurati podršku u području jačanja pravosudnog sistema. Ove mjere će imati pozitivan utjecaj na ostvarivanje nivoa dobrog upravljanja.

2.5 PRETPOSTAVKE I PREDUSLOVI

Program podrazumijeva ispunjenje sljedećih uslova:

- Vlada je formalno podržala projekte opisane u sažecima, uključujući definirane paralelne obaveze sufinansiranja, kroz pisma razmijenjena između Evropske komisije i Vlade Bosne i Hercegovine.
- Vlada će osigurati da institucije-korisnici imaju adekvatne finansijski, materijalne i ljudske resurse kako bi finansijska podrška EU-a bila upotrijebljena na najučinkovitiji i najodrživiji mogući način.
- Institucije-korisnici učestvuju u formulaciji nacrtu i tenderske dokumentacije, uključujući projektne zadatke te formalno odobravaju tendersku dokumentaciju, uključujući i projektni zadatak prije provođenja tenderske procedure.
- Vlada osigurava dostupnost zemljišta za obavljanje planiranih radova koje nije opterećeno potraživanjem vlasnika ili sporovima. Vlada osigurava dugoročnu održivost aktivnosti dodjeljivanjem potrebnih sredstava, uključujući tekuće troškove i troškove održavanja.
- Institucije-korisnici organiziraju, odabiru i imenuju članove (uključujući ravnopravnost spolova i etničku ravnopravnost) radnih skupina, upravnih i koordinacijskih odbora i seminara u skladu s potrebama projektnih aktivnosti.

Dodatni posebni projektni uslovi opisani su u sažecima projekta. U slučaju da ovi uslovi ne budu ispunjeni, provedbeno tijelo će razmotriti suspenziju ili otkazivanje projekta ili određenih aktivnosti.

2.6 PLAN DECENTRALIZIRANOG UPRAVLJANJA SREDSTVIMA EU-A

Strategija decentraliziranog sistema provedbe Bosne i Hercegovine usvojena je u julu 2008. godine. U aprilu 2010. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je odluke o imenovanju Službenika za akreditaciju (CAO), Državnog službenika za ovjeravanje (NAO) i Državnog koordinatora za IPA-u (NIPAC). CFCU (Centralna jedinica za sklapanje ugovora i finansiranje) i Državni fond uspostavljeni su i funkcioniraju unutar Ministarstva finansija i trezora, iako još uvijek nisu adekvatno popunjeni.

Kada je u pitanju II komponenta IPA-e (CBC), Vijeće ministara usvojilo je Odluku o uspostavljanju operativne strukture za IIkomponentu IPA-e u septembru 2011. godine, dok je NAO formalno obavještenje o ovoj odluci pripremio u decembru. Postupak imenovanja rukovodioca Operativne strukture i dalje je u toku. Također, još nije donesena odluka o uspostavljanju revizorskog tijela. Kada su u pitanju druge komponente, zbog nepostojanja političkog dogovora nije ostvaren nikakav napredak.

3. BUDŽET

3.1 INDIKATIVNA TABELA BUDŽETA (CENTRALIZIRANO UPRAVLJANJE)

	Izgradnja Institucija (IB)					Ulaganje (INV)					Ukupno (IB + INV)	Ukupan doprinos EU-IPA	
	Ukupni izdaci	Doprinos IPA		EU- (1)	Državni doprinos*		Ukupni izdaci	Doprinos IPA		EU- (1)	Državni doprinos*		%
		EUR (b)	EUR (c)		EUR (d)	EUR (e)		EUR (f)	EUR (g)		EUR (h)	EUR (i)	
Pravosuđe i unutrašnji poslovi	13.453.000	11.753.000	87	13	1.700.000	500.000	590.000	85	90.000	15	14.043.000	12.253.000	29
<i>1. Sažetak o Podsektoru -Pravosuđe</i>	11.353.000	9.753.000	86	14	1.600.000	0	0	0	0	0	11.353.000	9.753.000	23.
<i>2. Borba protiv pranja novca</i>	2.100.000	2.000.000	95	5	100.000	500.000	590.000	85	90.000	15	2.690.000	2.500.000	3
Razvoj privatnog sektora	2.000.000	2.000.000	100	0	0	0	0	0	0	0	2.000.000	2.000.000	5
<i>3. Podrška konkurentnosti malih i srednjih poduzeća</i>	2.000.000	2.000.000	100	0	0	0	0	0	0	0	2.000.000	2.000.000	5
Socijalni razvoj													
<i>4. Podrška provedbi Akcionih planova za Rome</i>	0	0	0	0	0	2.500.000	2.777.500	90	277.500	10	2.777.500	2.500.000	3
Ostale aktivnosti	3.570.447	3.213.402	90	10	357.045	21.950.000	22.215.000	99	265.000	1	25.785.447	25.163.402	60
<i>5. Podrška deminiranju</i>	0	0	0	0	0	2.650.000	2.915.000	91	265.000	9	2.915.000	2.650.000	6
<i>6. Sredstva za evropske integracije</i>	3.570.447	3.213.402	90	10	357.045	0	0	0	0	0	3.570.447	3.213.402	8
<i>7. Podrška rekonstrukciji poplavljenih područja</i>	0	0	0	0	0	19.300.000	19.300.000	100	0	0	19.300.000	19.300.000	46
UKUPNO	19.023.447	16.966.402	89	11	2.057.045	24.950.000	25.582.500	98	632.500	2	44.605.947	41.916.402	100

3.2 NAČELO SUFINANSIRANJA KOJE SE PRIMJENJUJE NA PROGRAM

Doprinos EU-IPA, koji predstavlja 94 % ukupnih sredstava dodijeljenih za ovaj program, izračunat je u vezi s **prihvatljivim troškovima**, koji se u slučaju centraliziranog i zajedničkog upravljanja temelje na **ukupnim troškovima**. Koristit će se paralelno sufinansiranje.

Za cjelokupan program predviđeno je 6 % sufinansiranja.

Predviđeno sufinansiranje po sektorima je kako slijedi:

- Pravosuđe i unutrašnji poslovi: 13 %
- Razvoj privatnog sektora: 0 %
- Socijalni razvoj: 10 %
- Ostale aktivnosti: 2 %

U slučaju grantova, maksimalna stopa finansiranja EU-ovih sredstava za korisnike granta je 90 %, osim ako u dijelu 2.3 nije drugačije definirano.

U slučaju *Twinninga*, maksimalna stopa finansiranja EU-a je 95 %, osim ako u dijelu 2.3 nije drugačije definirano.

Državne vlasti se obavezuju da neće smanjivati svoje finansijske i budžetske obaveze usmjerene za iste sudske i tužilačke aktivnosti koje se finansiraju u okviru ovog programa za vrijeme trajanja ove podrške, uključujući moguća produženja. Vlasti BiH se također obavezuju da će nastaviti zapošljavati dodatne tužioce i sudije angažirane u okviru ovog programa nakon izlaska iz faze IPA podrške.

4. PROVEDBA

4.1 OPĆA PRAVILA NABAVKE I POSTUPAK DODJELE GRANTA

Nabavka će se odvijati u skladu s odredbama dijela dva, naslov IV, poglavlje 3. Finansijske uredbe br. 966/2012 i dijela dva, naslov II, poglavlje 3. Pravila primjene uredbe, kao i u skladu s pravilima i procedurama za ugovore o pružanju usluga, isporukama i radovima koji se finansiraju iz općeg budžeta Evropske zajednice u svrhu saradnje s trećim zemljama, koje je Komisija usvojila 24. 05. 2007. godine (C(2007)2034).

Postupci dodjele granta će se odvijati u skladu s dijelom jedan, naslov VI i dijelom dva, naslov IV, poglavlje 4. Finansijske uredbe br. 966/2012 i dijelom jedan, naslov VI i dijelom dva, naslov II, poglavlje 4. Pravila primjene uredbe.

U okviru zajedničkog upravljanja, opća pravila nabavke i dodjele granta definiraju se Sporazumom o doprinosu/Sporazumom o administraciji između Komisije i međunarodnih organizacija koje provode takav program/aktivnost u skladu s članom 53 (d) Finansijske uredbe br. 1605/2002.

4.2 NAČELA PROVEDBE *TWINNING* PROJEKATA

Twinning projekti organiziraju se u obliku sporazuma o grantu, u kojima odabrana tijela države članice prihvaćaju provođenje tražene ekspertize u javnom sektoru za isplatu troškova koji tako nastanu.

Ugovor može posebno definirati dugoročno imenovanje službenika za potrebe savjetovanja administrativnog tijela zemlje korisnika kao rezidentni savjetnik za *twinning*.

Twinning sporazum o grantu se definira u skladu s relevantnim odredbama dijela jedan, naslov VI i dijela dva, naslov IV, poglavlje 4. Finansijske uredbe br. 966/2012 i dijela jedan, naslov VI i dijela dva, naslov II, poglavlje 4. Pravila primjene uredbe.

Komisija također koristi proceduralne smjernice i standardne uzorke i modele definirane u priručniku za *twinning* koji je dostupan na internetskoj stranici Direkcije za proširenje.

Za sve *Twinning* i *Twinning light* projekte spomenute u dijelu 2.3 ključni kriteriji kvalificiranosti, odabira i dodjele su sljedeći:

Kriteriji kvalificiranosti: Administrativna i imenovana tijela država članica EU-a.

Kriteriji za odabir:

Operativni kapaciteti: predloženi ključni stručnjaci moraju imati potrebne profesionalne vještine i kvalifikacije kako bi izvršili predložene aktivnosti.

Kriteriji za dodjelu:

- Relevantnost prijedloga
- Metodologija prijedloga
- Održivost prijedloga

4.3 PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ I OČUVANJE PRIRODE

Sva ulaganja vrše se u skladu s relevantnim zakonima EU-a u vezi sa zaštitom okoliša.

Sprječavanje katastrofa i upravljanje i sprječavanje rizika trebaju biti sastavni dio planiranja, pripreme i provedbe projekata.

5. PRAĆENJE I PROCJENA

5.1 PRAĆENJE

Komisija može poduzeti sve aktivnosti koje smatra potrebnim kako bi pratila odnosne programe.

U slučaju zajedničkog upravljanja s međunarodnim organizacijama, Komisija može poduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi pratila odnosne programe. Ove aktivnosti se mogu provoditi u saradnji s odnosnom međunarodnom institucijom/institucijama.

5.2 PROCJENA

Programi se podvrgavaju prethodnim procjenama, kao i /ili procjenama u toku provedbe, i naknadnim procjenama u skladu s članovima 57. i 82. Uredbe o provedbi IPA-e, s ciljem unaprjeđenja kvaliteta, učinkovitosti i konzistentnosti pomoći iz fondova EU-a i strategije i provedbe programa.

Rezultati procjena uzimaju se u obzir tokom ciklusa programiranja i provedbe.

Komisija također može obavljati strateške procjene.

6. REVIZIJA, FINANSIJSKA KONTROLA I MJERE BORBE PROTIV PREVARA

Računi i poslovanje svih strana koje učestvuju u provedbi ovog programa, kao i svi ugovori i sporazumi na temelju kojih se provodi ovaj program, podliježu, s jedne strane, nadzoru i finansijskoj kontroli koju provodi Komisija (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara), koja može vršiti provjere u skladu sa svojim odlukama, samostalno ili putem vanjskog revizora, i, s druge strane, reviziji koju vrši Evropski sud revizora. Ovo uključuje mjere poput prethodne verifikacije tenderske dokumentacije i ugovora koju Delegacija EU-a provodi u zemlji korisnici.

Kako bi osigurala učinkovitu zaštitu finansijskih interesa Evropske unije, Komisija (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara) može vršiti provjere na licu mjesta i inspekcije u skladu s procedurama predviđenim u Uredbi Vijeća (EC, Euratom) 2185/96².

Gore opisane kontrole i revizije primjenjuju se na sve izvođače, podizvođače i korisnike sredstava granta koji su primili sredstva EU-a.

² OJ L 292; 15. 11. 1996; str. 2